



# Papieren rietjes

## Onderzoek naar mogelijk verstikkingsgevaar van papieren rietjes

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) deed in februari en maart 2022 onderzoek naar mogelijk verstikkingsgevaar van papieren rietjes. Een relatief nieuw product met een mogelijk nieuw risico; via een [nieuwsbericht](#) op 23 februari riep de NVWA ouders op zich te melden met ervaringen.

### Aanleiding

De NVWA ontving in 2021 3 meldingen van ouders van jonge kinderen die bijna waren gestikt na het sabbelen op een papieren rietje. De rietjes worden zacht wanneer er langere tijd op gesabbeld wordt. Delen van het papier kunnen dan loslaten. Daardoor kan een propje ontstaan dat mogelijk in de keel blijft steken. De NVWA riep ouders en verzorgers op zich te melden met soortgelijke ervaringen, zodat er een beter beeld van de risico's kan worden gemaakt.

### Wet

Sinds 3 juli 2021 geldt in de Europese Unie een verbod op plastic wegwerpartikelen zoals rietjes, bestek, borden, wattenstaafjes en ballonstokjes. Dit verbod is op basis van de Richtlijn EU 2019/904 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (Europese Single-use plastic richtlijn).

Bedrijven hebben onder andere papieren rietjes ingezet als alternatief. Naast papieren rietjes, zijn er ook rietjes van andere materialen te verkrijgen, bijvoorbeeld herbruikbare rietjes van siliconen of bamboe. De wetgeving schrijft niet het invoeren van papieren rietjes voor, maar verbiedt het op de markt brengen van plastic rietjes voor eenmalig gebruik.

### Onderzoek

Woensdag 23 februari 2022 riep de NVWA – via een nieuwsbericht en sociale media – ouders en verzorgers die mogelijk verslikkings- of verstikkingsgevaar hebben waargenomen, zich te melden. Op 16 maart is de balans opgemaakt: 1.306 meldingen zijn binnengekomen, variërend van onvrede over de rietjes tot aan mogelijke incidenten van bijna verstikkingen. De meldingen zijn geanalyseerd om het risico van papieren rietjes in beeld te krijgen.

## Resultaten

De analyse van de 1.306 ontvangen meldingen geeft het volgende beeld:

- Er zijn geen meldingen van daadwerkelijke verstikking of van situaties waarbij medisch ingrijpen nodig was.
- 415 keer is een incident gemeld waarbij het kind een stuk van het rietje in de keel kreeg en dit moest uithoesten. Bij 10 à 15% van deze situaties moest het kind worden geholpen door op de rug te kloppen of door de papieren prop met de hand te verwijderen uit de mond.
- Er kwamen 601 meldingen van incidenten van het loskomen van stukjes papier die in de mond kwamen en soms ook ingeslikt werden.
- 172 meldingen hadden betrekking op een vermeend risico. Hierbij ging het niet om omschrijvingen van daadwerkelijke incidenten, maar meer om algemene zorgen van ouders over het gevaar.
- 118 meldingen gingen over onvrede over papieren rietjes. Hierbij ging het om klachten over de smaak of de structuur van papieren rietjes.

Van de genoemde incidenten van stukken rietjes in de keel (in totaal 415):

- ging het in 300 gevallen om een kind in de leeftijdscategorie 0-3 jaar (72%); in 28% van de gevallen ging het dus om een ouder kind of een volwassene;
- ging het in ongeveer 20 gevallen om een kind of volwassene met een beperking;
- werd bij 94% van de gevallen het rietje geleverd bij een drinkpakje;
- werd vaak genoemd dat het drinkpakje erg langzaam werd opgedronken waardoor het papier van het rietje zijn stevigheid kon verliezen;
- werden dergelijke incidenten in 10% van de gevallen ook gemeld bij de fabrikant of het verkooppunt.

## Samenvatting

Sinds 3 juli 2021 geldt in de Europese Unie een verbod op plastic wegwerpartikelen zoals rietjes. Papieren rietjes zijn veelal als alternatief ingezet. De wetgeving schrijft niet het invoeren van papieren rietjes voor, maar verbiedt het op de markt brengen van plastic rietjes voor eenmalig gebruik.

De NVWA onderzocht mogelijk verstikkingsgevaar van papieren rietjes en riep op incidenten te melden. In totaal ontving de NVWA ruim 1.300 meldingen naar aanleiding van het nieuwsbericht hierover. Het grootste deel van deze meldingen had betrekking op losgekomen stukjes papier die soms ook ingeslikt werden. Daarnaast waren er algemene zorgen om de veiligheid of onvrede over bijvoorbeeld de smaak van de rietjes.

De NVWA ontving geen meldingen van daadwerkelijke verstikking of van situaties waarbij medisch ingrijpen nodig was. Wel zijn er 415 incidenten gemeld waarbij een stuk van een papieren rietje in de keel kwam. Het ging daarbij hoofdzakelijk (94%) om rietjes die geleverd worden bij een drinkpakje. Bij 10 à 15% van deze situaties moest het kind worden geholpen door op de rug te kloppen of door de papieren prop met de hand te verwijderen uit de mond. Bij de incidenten werd vaak genoemd dat het drinkpakje langzaam werd opgedronken. De rietjes worden zacht wanneer ze langdurig gebruikt worden en wanneer erop gesabbeld wordt.

Naast jonge kinderen werden ook zo'n 20 incidenten gemeld waarbij mensen met een beperking een stuk van het papieren rietje in de keel kreeg.

### **Vervolgaanpak**

- De resultaten van het onderzoek worden gedeeld via een nieuwsbericht. De NVWA wijst ouders en verzorgers op de risico's die kunnen ontstaan als zij jonge kinderen en mensen met een beperking laten drinken met een papieren rietje. Het is een vermijdbaar risico dat met voldoende oplettendheid beperkt kan worden. In de communicatie trekt de NVWA op met partners als VeiligheidNL en het Voedingscentrum om de boodschap over te brengen.
- De resultaten van dit onderzoek worden voorgelegd aan de Europese Commissie. Met Europese toezichthouders wordt bepaald of aanvullende maatregelen nodig zijn.
- De resultaten van dit onderzoek worden voorgelegd aan de diverse producenten van drinkpakjes. Met de branche zal worden besproken welke acties zij kunnen inzetten naar aanleiding van de resultaten van dit onderzoek.

### **Advies aan ouders en verzorgers**

De NVWA adviseert ouders en verzorgers van jonge kinderen om oplettend te zijn bij het gebruik van papieren rietjes; vooral wanneer het langzame drinkers zijn. Dit geldt ook voor verzorgers van mensen met een beperking. Het advies is om kinderen van 0 tot 3 jaar oud en mensen met een beperking alleen onder toezicht papieren rietjes te laten gebruiken of het drinken om te gieten in een beker om verstikkingsgevaar te voorkomen.